

NOVINY z našej dediny

občasník pre obyvateľov Hronca

marec 2011

VÁŽENÍ ČITATELIA, PRICHÁDZAJÚ K VÁM NOVINY, KTORÉ BUDÚ OPĽ PRINÁŠAŠ VŠETKY INFORMÁCIE O ČINNOSTI V OBCI, O AKTIVITÁCH, PODUJATIACH, PREBIEHAJÚCICH A PLÁNOVANÝCH PROJEKTOCH ATĽ. DÚFAME, ŽE SA VÁM NOVINY BUDÚ PÁČIŠ, ŽE SI V NICH KAŽDÝ ČITATEĽ NÁJDE TO SVOJE.

Príhovor nového starostu obce

Vážení spoluobčania, v prvom rade sa Vám chcem aj touto formou poďakovať za prejavenu dôveru. Byť starostom obce je veľká zodpovednosť, ktorú si v plnej miere uvedomujem a preto sa budem snažiť v spolupráci so všetkými zvolenými poslancami, pracovníkmi obce, spoločenskými organizáciami pôsobiacimi v obci a v spolupráci s každým, kto má záujem prispieť svojou aktivitou k rozvoju obce, pracovať v prospech obce a jej obyvateľov.

Prajem Vám všetko dobré do ďalších spoločných dní.

Bohuslav Nemky, starosta obce

Predstavujeme novozvolených poslancov

Obecného zastupiteľstva obce Hronec pre volebné obdobie 2010- 2014

VLADIMÍR BRIEDA, Ing., 42 rokov
Zamestnanec verejnej správy - vedúci oddelenia, SMER
volebný obvod - Jilemnického ulica
(súp.č. 410- 460)

IVAN GROMUS, 47 rokov
mechanický laborant, SMER
volebný obvod - Mlynská ulica
(súp.č.296-369)

EVA JENDRÁLOVÁ, 39 rokov
Lekárska laborantka, SMER
volebný obvod - Mlynská ulica
(súp.č. 275- 295, 372-386), Jilemnického ulica (súp.č.387-408, 495-511)

LENKA KRÁLIKOVÁ, 34 rokov
príslušníčka mestskej polície, SMER
volebný obvod – ulica 29. augusta
(súp.č.50-92, 471,477)

RUDOLF KVIATOK, 52 rokov
drevomodelár, SMER, volebný obvod
- Jilemnického ulica (461-491, 440-443,
) , Švermova ulica (súp.č.19-36)
Zlievárenská ulica (súp.č.525-529)

EDITA MOROVÁ, 63 rokov
Dôchodkyňa, SMER
volebný obvod – Stredná ulica, Námestie
6.marca

IGOR NEMKY, 59 rokov
dôchodca, SMER
volebný obvod – Nálepková ulica

LÍVIA PETROVSKÁ, 64 rokov
dôchodkyňa, SMER
volebný obvod – Švermova ulica
(súp.č. 3-45), ul.29.augusta
(súp.č. 47-49, 93-103)

PETER PEŤKO, Ing., 56 rokov
Technicko hospodársky pracovník,
SMER
volebný obvod – Hronská ulica,
Zlievárenská ulica (súp.č. 512-524)

Oznamy obecného úradu

Prehľad aktivít a činností v obci za uplynulé obdobie

1. Prijatie Všeobecne záväzného nariadenia obce Hronec o poskytovaní jednorázových finančných výpomocí z rozpočtu obce

– Obecné zastupiteľstvo obce Hronec prijalo VZN na základe, ktorého bude obyvateľom obce, ktorí ku dňu 1.1.2011 dosiahli vek 65 rokov a držiteľom preukazu ZŤP poskytnutý jednorázový príspevok nasledovne:

peňažná poukážka v hodnote 5 € na úhradu nákladov za komunálny odpad

– peňažná poukážka v hodnote 2 € na úhradu nákladov na daň z nehnuteľností (na daňovníka)

– peňažná poukážka v hodnote 15 € buď na nákup tovaru v predajni potravín COOP Jednota v Hronci alebo ako doplatok na lieky v obecnej lekární

Peňažné poukážky v hodnote na nákup tovaru v predajni COOP Jednota a na doplatok na lieky v Obecnej lekární vo Valaskej si môžu obyvatelia, ktorým vznikol nárok na ich vydanie prevziať na Obecnom úrade v Hronci na oddelení sociálnych vecí – up. Ci-párovej.

Poukážky budú platné do 31.8.2011 t. j. do uvedeného termínu je možné ich použiť.

✓ **Obyvatelia, držiteľia preukazu ZŤP, ktorí ku dňu 1.1.2011 nedosiahli vek 65 rokov, majú nárok na poskytnutie týchto jednorázových peňažných príspevkov. Nakoľko obec nemá možnosť získať zoznam týchto obyvateľov, je potrebné aby si nárok uplatnili predložením preukazu ZŤP na Obecnom úrade v Hronci.**

✓ Peňažné poukážky na úhradu nákladov za komunálny odpad a daň z nehnuteľností si obyvatelia uplatnia pri platbe v pokladni Obecného úradu u p. Šuníkovej

✓ V priebehu mesiaca január, február 2011 členovia DHZ Hronec vykonali tri krát zásahy na vode – uvoľňovanie ľadových krýh, z dôvodu namŕzania ľadu na sútoku tokov Čierny Hron a Osrblianka. Tieto zásahy boli nevyhnutné, nakoľko hladina tokov prudko stúpala.

✓ Hneď začiatkom roka boli na základe opakovaných sťažností občanov orezané konáre, ktoré ohrozovali bezpečnosť občanov v časti na „Promenáde“. Pokračovať v orezávaní budeme aj v ďalšej časti Hronskej ulice.

✓ Na základe žiadosti obce sa uskutočnilo pracovné stretnutie so zástupcami Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti Banská Bystrica – riešenie rekonštrukcie vodovodného potrubia na Strednej ulici časť Vršok. Doručené boli vyjadrenia, podľa ktorých bude rekonštrukcia vodovodu realizovaná spoločnosťou VEOLIA voda a.s. Stredoslovenská vodárenská spoločnosť Banská Bystrica.

✓ **Riešenie budovy bývalého zdravotného strediska – 9. 2. 2011 bol vykonaný štátny stavebný dohľad na tejto nehnuteľnosti za prítomnosti vlastníka. Bolo vydané rozhodnutie v zmysle ktorého je p. Vavrica povinný v termíne do 30.4.2011 objekt vyčistiť, vydezinfikovať a následne zabezpečiť.**

✓ Pri tejto príležitosti p.Vavrica podal žiadosť o povolenie na výrub stromov rastúcich na jeho pozemku. Obec vydala rozhodnutie, na základe ktorého je možné výrub zrealizovať.

✓ Termín výrubu bol stanovený na 22.3.2011, uskutočnilo sa pracovné stretnutie so zástupcami Regionálnej správy ciest Banská Bystrica, Stredoslovenskej energetiky B.Bystrica, Obvodného úradu – cestnej dopravy a pozemných komunikácií Brezno, Okresného dopravného inšpektorátu Brezno.

✓ Obci nebola povolená úplná uzávierka ciest, práce budú vykonávané tak aby bola premávka obmedzená len na čas nevyhnutne potrebný.

Pri akcii budú spolupracovať aj členovia Obecného hasičského zboru z našej obce.

Informácia – prevádzkovanie sociálneho taxíka
 Obec Hronec zabezpečuje pre ťažko zdravotne postihnutých občanov, pre seniorov od 62 rokov a mladé rodiny s maloletými deťmi Uvedené služby môžu občania využiť v pracovných dňoch pondelok až piatok v čase od 7,00 do 14,00 hodiny.

Cena za poskytnutie služby:

Poplatok	1-5 km	6-10 km	Nad 10 km cena /1km
Občan ZŤP	0,50 €	1,00 €	0,20 €
Senior nad 62 rokov	0,50 €	1,00 €	0,20 €
Rodičia s maloletými deťmi	0,50 €	1,00 €	0,20 €

✓ **Riešenie zníženia maximálne povolenej rýchlosti v obci –** na základe sťažnosti podanej na riadnom zasadnutí Obecného zastupiteľstva bola zaslaná žiadosť na Obvodný úrad cestnej dopravy a pozemných komunikácií. Dňa 8.3.2011 sa uskutočnilo pracovné stretnutie za prítomnosti zástupcov Obvodného úradu – cestnej dopravy a pozemných komunikácií Brezno, Okresného dopravného inšpektorátu a Regionálnej správy ciest Banská Bystrica. Výsledkom stretnutia bolo vyjadrenie, ktorým uvedené orgány so znížením rýchlosti v obci na 40 km nesúhlasia s odôvodnením, že v kritických úsekoch v obci je rýchlosť znížená.

✓ **Žiadosť obce o poskytnutie dotácie zaslaná na Ministerstvo financií Slovenskej republiky –** na základe výnosu Ministerstva financií SR obec zaslala žiadosť o poskytnutie dotácie na rekonštrukciu jestvujúceho elektrického vykurovania vo viacúčelovej budove Obecného úradu. Stanovisko zatiaľ doručené nebolo.

✓ Na obecnom úrade sa uskutočnilo prvé pracovné stretnutie k riešeniu projektovej dokumentácii na výstavbu kanalizácie a čistíčky odpadových vôd

✓ Príprava sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 – obec spolupracuje s Obvodným úradom v Brezne a so štatistickým úradom, budú vymenovaní sčítací komisári, ktorí budú následne vyškolení

✓ **Informácia – plánovaná realizácia vybudovania verejného osvetlenia na Švermovej ulici –** zakúpený bol potrebný materiál, práce budú zrealizované v čo najkratšom čase.

Informácia – PRI OBECNOM ZASTUPITELSTVE OBCE HRONEC BOLI ZRIADENÉ NASLEDOVNÉ KOMISIE:

1. **Komisia finančná, obchodu a služieb:**
 Predseda: Ing.Peter Peľko

2. **Sociálna komisia:**
 Predseda: Livia Petrovská

3. **Komisia kultúry a školstva:**
 Predseda: Edita Morová

4. **Komisia pre hospodársku stratégiu a rozvoj obce:**
 Predseda: Ing. Vladimír Brieda

5. **Komisia ochrany verejného poriadku a ochrany životného prostredia**
 Predseda: Igor Nemky

6. **Komisia pre šport a prácu s mládežou**
 Predseda: Ivan Gromus

7. **Komisia ochrany verejného záujmu**
 Predseda: Rudolf Kvietok

V priebehu mesiaca február zasadali Komisie zriadené pri Obecnom zastupiteľstve obce Hronec, spracovali plán práce na rok 2011, riešili problémy v rámci svojich kompetencií

12. zverejňovanie zmlúv, faktúr, objednávok – uplatňovanie ustanovení zákona NR SR č. 546/2010 – obec si do 11.3.2011 túto povinnosť plnila zverejňovaním dokumentov na webovej stránke – **www.e-obce.sk.**

Od 11.3.2011 má obec Hronec novú stránku **www.hronecobec.sk**, kde budú postupne doplňované všetky informácie o živote v obci.

Dane z nehnuteľností a poplatky za komunálny odpad.

Obec Hronec v zmysle ustanovenia §4 ods. 3 písm. c./ a § 6 odst. 1 zákona číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v súlade so zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov vydala VZN číslo 5/2010 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a stavebné odpady.

V zmysle uvedeného VZN a zákona číslo 582/2004 Z. z. je každý občan povinný po obdržaní platobného výmeru do 30 dní zaplatiť vyrúbenú daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad.

Dane z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad občania môžu uhrádzať nasledovným spôsobom:

- v hotovosti do pokladne obce v úradných dňoch:

Pondelok: 8,00 hod. - 11,30 hod. 12,00 hod. - 15,00 hod.

Utorok: Nestránkový deň

Streda: 8,00 hod. - 11,30 hod. 12,00 hod. - 16,00 hod.

Štvrtok: Nestránkový deň

Piatok: 8,00 hod. - 11,30 hod.

Bezhotovostným prevodom na číslo účtu, ktoré je uvedené na platobnom výmere.

Žiadame občanov, aby platby realizovali až po obdržaní platobného výmeru. Platobné výmery budú doručené každému občanovi - daňovníkovi a poplatníkovi v obálke do vlastných rúk. V prípade platby v hotovosti je potrebné priniesť platobný výmer so sebou.

Suníková Alena

Vážení spoluobčania, v seriáli článkov DOMY A ĽUDIA Vás chceme oboznámiť s históriou zaujímavých budov v Hronci, ktoré zohrali v živote obyvateľov našej obce mnohokrát dôležitú úlohu. Po tomto prvom článku budú nasledovať ďalšie.

Domy a ľudia

Na začiatku bola materská škola – čo ďalej?

Začneme nie veľmi optimisticky. Budova - bývalého naposledy zdravotného strediska, pôvodne materskej školy - na Námestí 6. marca v Hronci budí pozornosť svojou ošarpanosťou, zanedbanosťou, je bydliskom bezdomovcov. Ruší snahu obce mať pekné centrum s upravenými budovami. O budove sa už písalo aj v novinách.

V roku 1885 stará rímsko-katolícka škola pri kostole už pre Hrončanov nestačila. Detí bolo veľa, a preto pri fabrike postavili ďalšiu - novú školskú budovu s bytom riaditeľa. Tá už nestojí, padla „za obeť“ rozširovaniu fabriky. V tom istom čase, teda ešte za maďarskej éry, postavili na námestí obce, vedľa obchodnej budovy potravného spolku (t. č. obchod Reja), budovu „ovody“, čo vo vtedajšej úradnej maďarčine znamená doslovne „materská škola“. Budovu občania ľudovo nazývali aj „dadov“, čo je tiež z maďarského „dada“ - pestúnka.

Honosná rozložitá budova v železnej ohrade s reprezentačnou fasádou, stojaca v centre, oproti niekdajšiemu obecnému domu (ten už tiež nestojí, na jeho mieste je teraz obchod Jednota) uzatvorila pekné námestie od Osrblianky. Vo vnútri veľké svetlé učebné miestnosti s vysokými stropmi a oknami boli bohato vybavené zariadením. Vedľa bol byt pre učiteľku - „dadušku“. Samozrejmosťou - už vtedy - boli sociálne zariadenia s vnútornou kanalizáciou a vodovodom.

Materská škola bola postavená v rámci „sociálneho programu“ pre deti z rodín fabrických zamestnancov. Patrila pod správu štátnych železiarskych závodov Hronec-Podbrezová. Na jej stavbu významne finančne prispeli potravné družstvo (malo na starosti zásobovanie zamestnancov) a bratská pokladnica (mala na starosti sociálnu pomoc zamestnancom). Obe inštitúcie boli riadené vedením fabriky.

(pokračovanie na str. 5)

„Ovoda“ plnila ale ešte aj inú ako sociálnu úlohu – skrýval sa v nej aj ďalší úmysel. Pri pedagogickej činnosti a hrách s deťmi sa v nej používal maďarský jazyk, učiteľka bola maďarskej národnosti. Štátna fabrika mala svoje riadiace ministerstvo v Budapešti. Priemyselné závody, štátne úrady mali významnú úlohu v upevňovaní maďarskej štátnosti, v pomaďarčovaní iných národov v Uhorsku. Školy mali aj zo Slovákov vychovať dobrých maďarských občanov, ktorí ovládajú štátny maďarský jazyk. Budapešti na tomto zvlášť záležalo, a preto v roku 1900 boli obe školy v Hronci poštátnené. Spod fabrickej správy sa dostali priamo pod ministerstvo školstva. Takýmto spôsobom pred prvou svetovou vojnou maďarčina Hrončanom nebola neznáma a cudzia, hoci, ako napísal kronikár, „boli citom Slováci“. Okrem domácej slovenčiny počúvali a učili sa používať maďarský jazyk už v materskej škole, potom v miestnej ľudovej škole, viacerí v breznianskej meštianke, v bystrickom gymnáziu a väčšina v zamestnaní vo fabrike v styku s „panským“ vedením. Dobré sa maďarčinu naučili aj „vo svete“, keď ako vyučení odborníci odišli pracovať do závodov v Budapešti, Ózde, Šalgótarjánne, dievčatá ako pomocnice do budapeštianskych domácností. (Mnohokrát sa k týmto znalostiam maďarčiny pridala aj nemčina, keď odišli pracovať do rakúskej časti monarchie, do Viedne a i.).

Po skončení prvej svetovej vojny, rozpade

Rakúsko-Uhorska a utvorení Československej republiky zrazu bolo všetko inak. Budova „ovody“ prestáva slúžiť svojmu pôvodnému účelu. Od konca roku 1918 do 30. júna 1922 materská škola na námestí v Hronci ešte skoro štyri roky funguje, pravda už so slovenským jazykom a slovenskou učiteľkou. Naposledy v školskom roku 1921/22 sa do nej ešte prihlásilo 39 detí. Potom pražské ministerstvo školstva materskú školu úplne zrušilo, vraj „pre zmenšujúci sa počet žiakov“. Zariadenie materskej školy – jej vybavenie, nábytok, hračky rozpredali na verejnej dražbe. Štát dal vyučovacie miestnosti v budove prestať na poštový a telegrafný úrad s bytom vedúceho pošty. Ďalšiu bytovú časť budovy prenajali miestnemu učiteľovi. Keď čas dospel až k druhej svetovej vojne, na jej konci mala budova s poštou krátko aj menej humánne využitie. Po potlačení Povstania v októbri 1944 až do oslobodenia v marci nasledujúceho roku niektoré miestnosti budovy pre jej výhodnú polohu v centre obce využívalo miestne veliteľstvo nemeckej okupačnej armády – wehrmachtu.

Po druhej svetovej vojne sa po čase pošta z budovy odsťahovala. Obecné ľudovo-demokratické zriadenie vrátilo budove pôvodný účel a zriadilo v nej znovu detský útulok. Ten sa neskôr transformoval na socialistickú celodennú materskú školu, ktorá sa v roku 1959 presťahovala do vily lesného správcu. Budova bývalej materskej školy

na námestí bola voľná. Obec sa ju snažila využiť, preto ju zrekonštruovali a prestavali na zdravotnícke účely. Po roku 1960 tam bolo zdravotné stredisko pod správou Okresného ústavu národného zdravia (OÚNZ) – ambulancia obvodného i zubného lekára, časom i lekáreň.

Príšiel rok 1989 a zmena spoločenských pomerov. Pri reorganizácii štátneho zdravotníctva ambulance a lekári z budovy odišli do iných priestorov – zdravotné stredisko zaniklo. Obec budovu s prísľubom bezodplatného prevodu odovzdala občianskemu združeniu ELIS, ktoré v nej malo úmysel zriadiť denné stredisko pre telesne postihnuté deti. Aj sa začalo s vnútornými stavebnými úpravami miestností. Pravdepodobne pre nedostatok financií ale celý projekt padol.

Odvtedy ostala budova bez účelu. Nakoniec bola predaná súkromnému podnikateľovi. Ten svoje plány tiež nedokázal uskutočniť. Rozhodol sa budovu cez realitnú kanceláriu takisto predať. A od tých čias to ide s budovou „dolu vodou“. Majiteľ ju neudržiava, je otvorená, chátra zvonku i zdnu, obývaná je bezdomovcami, je plná nečistoty. Čo bolo vo vnútri vybudované, to sa zničilo, rozkradlo. Bude táto budova ešte niekedy slúžiť obci a jej obyvateľom? Čo ju čaká? (Azda nie asanácia, ako nedávno jednu takisto zaujímavú i historicky cennú budovu na hrončianskom námestí?) (nabudúce Kaviareň Koruna)

Martin Weiss

Podľa Aristotela medové kvapky prišli z neba, odkiaľ padali na kvety. Tam ich objavili včely a nosili ich do svojich príbytkov. V skutočnosti túto obľúbenú prírodnú potravu jantárovej farby vytvárajú včely zo sladkého nektáru kvetov, ktorý kombinujú so svojimi špecifickými látkami.

MED A JEHO ZDRAVOTNÉ ÚČINKY

MED je včelí produkt s obsahom hroznového a ovocného cukru. Okrem toho obsahuje asi 15% vody, bielkoviny, organické kyseliny, enzýmy, aminokyseliny, minerály, stopové prvky i vitamíny A, B, C, D, E a K.

Medzi nepopierateľné vplyvy medu na naše zdravie patrí:

- každodenná lyžička medu stimuluje imunitný systém a tým znižuje riziko ochorenia
- med v kombinácii s citrónovou šťavou pomáha pri prechladnutí. Treba však mať na pamäti, že med nevystavujeme teplotám vyšším ako 40°C – v opačnom prípade stráca svoje blahodarné účinky.
- med urýchľuje hojenie drobných rán a trhlín na koži vďaka svojim antiseptickým a antibakteriálnym účinkom
- medovicový med (med zozbieraný z ihličnatých stromov) znižuje krvný tlak obsahom acetylcholínu, ktorý rozširuje cievy. Tento efekt sa môže používať aj pri niektorých chorobách obličiek a pľúc.
- zlepšuje tráviace problémy (pomáha pri žalúdočných vredoch, hnačke, zápche, zlepšuje tvorbu žalúdočných štiav, vplyva na choroby pečene a žľaz)
- zvlášť tmavý med obsahuje veľké množstvo železa a teda vplyva na tvorbu červených krvných buniek (tzv. erytrocytov)
- dodaním draslíka zmierňuje svalové kŕče a predchádza im
- med upokojuje, zmierňuje psychické napätie, podráždenosť, nervozitu, zlepšuje nespavosť, súčasne však rýchlo a efektívne

ne dodáva do organizmu energiu pre činnosť všetkých orgánov a tým pomáha pri fyzickom a psychickom vyčerpaní

MED s obľubou využíva aj kozmetický priemysel, pretože vytvára na pokožke film, ktorý ju zjemňuje, zvláčňuje a vyhladzuje. V kombinácii s mliekom je súčasťou balzamov, pien do kúpeľa, krémov či šampónov. Využíva sa často pri masáži, ktorá pôsobí proti stresu, únave, nespavosti, reumatizmu, pri problémoch s kĺbmi, vysokým krvným tlakom, kožných infekciách i proti starnutiu pleti.

POZOR: Med obsahuje čiastočky peľov rastlín, preto nie je pre ľudí s alergiou na peľ vhodná jeho konzumácia pre riziko alergických prejavov. Ak ste na včelie produkty a peľ alergický, medovú masáž neskúšajte!

Med by sme mali vnímať ako jednoznačne telu bližší produkt, a využívať ho nielen ako sladidlo v kuchyni či pre jeho kozmetický efekt, ale hlavne pre jeho zdravotné účinky. Na záver medovej rozprávky je vhodné upozorniť na to, že kryštalizácia medu je jeho prirodzenou vlastnosťou a je dôkazom pravosti a neporušenosti medu.

VEĽKÁ NOC

Kričím: „Slnko“!

Slnko svieť!

Na náš múdry, pekný svet.

Vetrik fúka, rozvoniava lúka.

Chlapci kričia: „Holá, holá“!

Dievčatá sa trochu boja.

Hodia ma do potoka?

Tam je zima.

Hodia ma do potoka?

Bude mi zima.

Také im dám vajčko,

čo má na sebe maľované srdiečko.

Vlastná tvorba

Paťka KUČERÁKOVÁ - 8 rokov

Veľká noc alebo Veľkonočné sviatky, je najvýznamnejší kresťanský sviatok, ktorý pripadá na marec alebo apríl. Veľká noc je pre kresťanov oslavou zmŕtvychvstania Ježiša Krista po jeho smrti na kríži. Udalosti Veľkej noci a ich interpretácia úzko súvisia s významným židovským sviatkom Pesach, ktorý sa slávi zhruba v rovnakej dobe.

Kresťanské oslavy Veľkej noci sa v Novom zákone nespomínajú, najstarším svedectvom o Veľkej noci je Veľkonočný preslov Melita z Sárd z 2. storočia. Oslavy Veľkej noci sa teda v cirkvi objavili veľmi skoro.

Vysvetlenie pôvodu názvu „veľká“ treba hľadať v časoch židovského otroctva v starovekom Egypte. Faraón nebol ochotný prepustiť svojich izraelských otrokov, a preto Boh trestal krajinu desiatimi ranami. Až po poslednej z nich, keď zomreli všetky prvorodené egyptské deti, faraón prepustil zotročený ľud. Židov, ktorí pomazali veraje svojich dverí krvou baránka, sa táto pohroma netýkala a anjel smrti ich obišiel. Ako sa ďalej uvádza v Biblii, po vyslobodení z Egypta previedol Boh ľud na čele s Mojžišom cez Červené more, ktoré rozdelil a vysušil. Tu niektorí hľadajú pôvod tradičného židovského názvu pre Veľkú noc: pásach - prechod. Veľkonočné oslavy sa podľa regiónov líšia. Pretože sa časovo zhruba prekrývajú s pohanskými oslavami prichodu jari, ľudové tradície prevzali z predkresťanských dob mnoho zvykov a obyčajov.

Podobne ako mnoho iných kresťanských sviatkov, aj Veľká noc sa preniesla aj mimo cirkvi. Už od jej vzniku je to čas osláv a vese-

lia. Predávajú sa veľkonočné pohľadnice, ozdoby alebo sladkosti v podobe veľkonočných vajčiek, barančekov alebo zajačikov.

Na Veľkonočný pondelok od rána muži a chlapci chodia po domácnostiach svojich známych a polievajú alebo korbáčujú ženy a dievčatá ručne vyrobeným korbáčom z vrbového prútia. Korbáč je spletený z ôsmich, dvanástich alebo až dvadsiatichštyroch prútov a je zvyčajne od pol do dvoch metrov dlhý a ozdobený pletenou rukavťou a farebnými stužkami. Podľa tradície muži pri hodovaní prednesú koledy. Či sa najprv korbáčuje alebo polieva a potom spievajú či recitujú koledy záleží na situácii. Aj keď korbáčovanie môže byť bolestivé a polievanie nepríjemné, nie je ich cieľom spôsobiť krivdu. Skôr je korbáč symbolom záujmu mužov o ženy. Nenavštvienené dievčatá sa môžu dokonca cítiť urazené. Vykorbáčovaná či poliatá žena dáva mužovi farebné vajčko ako symbol jej vďaky a odpustenia. Treba spomenúť, že zvyčajne sa používa iba jedna metóda. Na strednom a západnom Slovensku väčšinou korbáčovanie a na východe polievanie.

Symboly Veľkej noci:

BARÁNOK — Symbol baránka sa nachádza už v predkresťanských tradíciách. V židovskej tradícii sa používal ako obetné zviera za hriechy. Zároveň židia na sviatok Paschy jedia baránka ako pripomienku svojho vyslobodenia z Egypta. V kresťanstve je baránok jedným zo symbolov Ježiša Krista, lebo obrazne podľa kresťanskej viery on je baránok obetovaný za spásu sveta.

KRÍŽ — Kríž je dnes najdôležitejším z kresťanských symbolov, pretože Kristus bol odsúdený na smrť ukrižovaním. Tento trest patrilo k trestom veľmi krutým a ponižujúcim.

OHŇ — Veľkonočná bohoslužba sa začína zapálením veľkonočného ohňa, ktorý symbolizuje víťazstvo Ježiša Krista nad temnotou a smrťou. Od tohto ohňa sa potom zapalujú veľkonočné sviečky.

sviečka — Sviečka je v mnohých kultúrach chápaná ako znamenie života. Veľkonočná sviečka symbolizuje vzkrieseného Krista - tento symbol pochádza zo starovekých osláv Veľkej noci, pri ktorých sa zapaluje sviečka (nazývaná tiež paškál) od ohňa.

Tanier so šunkou, vajčkom, hrudkou a zeleninou.

VAJČKO — Pretože vajčko obsahuje zárodok života, bolo v mnohých kultúrach symbolom plodnosti, života a vzkriesenia. V súvislosti s ľudovou tradíciou vznikol zvyk maľovať tieto vajčka; dôvodom jedenia vajec na Veľkú noc bola zrejme aj skutočnosť, že vajcia sa neschovávali v pôstnom období.

ZAJAČÍK — Aj keď mnoho nenáboženských tradícií má svoje korene v kresťanskej symbolike, niektoré veľkonočné symboly môžeme vystopovať až do predkresťanskej doby. Napríklad zajačik má pravdepodobne pôvod v pohanských rituáloch oslavujúcich prichod jari.

KORBÁČ — Tento v niektorých regiónoch Slovenska dôverne známy symbol Veľkej noci má tiež pôvod v starých pohanských zvykoch.

Mgr. Oľga Nemčáková

To sú slová, ktoré v marci, Mesiaci knihy neustále opakujeme. Kniha je pre nás dôležitým predmetom a pojmom. Väčšina z nás denne otvára knihu – učebnicu, beletriu, odbornú knihu, kuchársku knihu, rozprávkovú knihu,...

Prečo je marec Mesiacom knihy? Za týmto pomenovaním stojí známa postava slovenskej histórie – Martin Hrebenda Hačavský, ktorý sa narodil a zomrel v marci. Bol šíriteľom slovenskej a českej knihy a tým aj osvety a vzdelanosti. Bol slepý a nesmierne miloval knihy. Bol zberateľom tlačенých dokumentov a rukopisov. V roku 1955 bol prvýkrát vyhlásený Marec mesiac knihy na počesť Mateja Hrebendu ako snaha o udržanie a podporenie trvalého záujmu o knihy.

Dnes šírenie kníh a knižnej kultúry a podporu vzdelávania plnia knižnice. Svoje knižné fondy sprístupňujú čitateľom po celý rok. Aj v dnešnej dobe - v dobe informatizácie, moderných informačných technológií a počítačov má kniha svoje opodstatnenie a výz-

Kniha, knihy, knižky

nam. Internet je dobrý, keď potrebujeme rýchle informácie. Ale radosť z umenia, z krásnej slovenčiny nám neposkytne. Kniha nám dáva možnosť preniesť sa do inej doby, na základe opisu si predstaviť krásnu prírodu, osvojiť si krásne slová, rozšíriť si obzor. Pri knihe si môžeme oddýchnuť a potešiť sa. Dáva nám možnosť posediť si s deťmi, s rodinou, s milou obľúbenou osobou – hrdinom alebo hrdinkou. Siahajme po dobrej knihe čo najčastejšie.

Týmto by som vás chcel pozvať do našej obecnej knižnice. Aj keď je knižný fond starší, určite si v ňom nájde každý z vás niečo. O čom svedčia naši stáli dlhoroční čitatelia – p. Želmíra Dolňanová a p. Ľudmila Schwarzbacherová, p. Vladimír Ridzoň, ro-

diny Vozárová, Budajová a Hvolková, ktoré navštevujú knižnicu so svojimi deťmi.

Žiaci a študenti tu tiež nájdu knihy na povinné čítanie.

A čo je v našej knižnici najdôležitejšie? Knižnica dostáva nový šat – má nové drevené police, za čo patrí poďakovanie pánovi starostovi a šikovným majstrom Olšiakovým.

Pevne verím, že sa aj v dnešnej neľahkej dobe podarí postupne obnovovať knižný fond o nové tituly. Radi privítame pomoc sponzorov na nákup nových kníh.

Ďakujeme darcom, ktorí zo svojich knižníc podarovali knihy do našej obecnej knižnice.

Čo dodať na záver?

Rodina je spoločnosť v miniatúrnej podobe. Tam sa realizuje výchova osobnosti človeka.

A bez čítania sa nemožno v žiadnom prípade obísť. Čitateľské návyky a zrelosť rodičov v značnej miere určujú vzdelanostný potenciál ich detí. Hrončianske rodiny rozširte rady čitateľov obecnej knižnice.

Peter Nemčák - knihovník

Tak ako každý rok zlievarenský ples otvoril plesovú sezónu v našej obci. Bol to v poradí už 3. ročník, ktorý bol spojený s oslavou 10. výročia fungovania spoločnosti ZLH.

Zábavu na plese spestril kultúrny program folklórneho súboru KÝČERA. Dobrá zábava a tanec sa skončili až v skorých ranných hodinách. Veríme, že tradícia zlievarenských plesov bude pokračovať aj naďalej, a tým prispieje k pozdvihnutiu kultúrneho života v našej obci. Organizačný výbor

Vedenie spoločnosti
ZLH Plus a.s.

3. Reprezentačný zlievarenský ples

21. januára 2011 o 18.30 hod.
Kultúrny dom Hronec

Menu:

aperitív
prípitok
večera 1
vino, nealko
káva
zákusok
večera 2

Stôl č.:

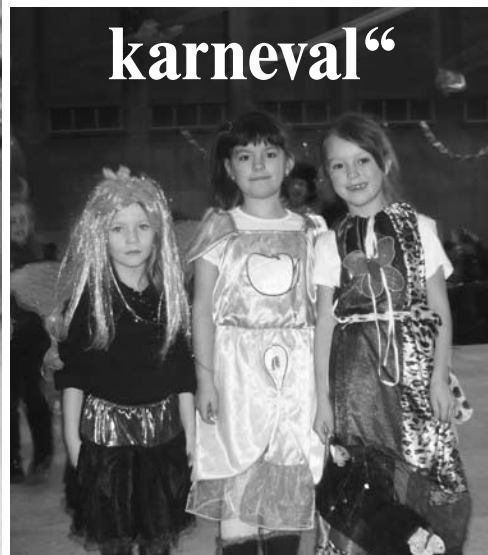
Vstupenka pre dve osoby

(pokračovanie na str. 8)

V nedeľu 27. februára 2011 pripravila
Komisia kultúry a školstva pri Obecnom
zastupiteľstve obce Hronec pre deti tradičný

„Fašiangový karneval“

„Fašiangový karneval“

V kultúrnom dome sme mohli privítať víly, pirátov, čarodejnice, kovbojku, ale aj leva, čerta, brušnú tanečnicu a iné krásne masky. Tento rok si na svoje detské časy zaspomínali aj niektoré mamičky, ktoré sa nebáli aspoň na chvíľku vrátiť do detských čias a na karneval prišli tiež v maskách. O sladké občerstvenie v podobe fašiangových pampúšikov sa opäť postarali naše dobré tety z klubu dôchodcov. Porota hodnotila masky, hľadala tú najkrajšiu, ale na záver sa opäť nevedela dohodnúť a tak sladkú odmenu dostali všetci zúčastnení.

Siedmy ročník plesu rokov 30 - tých až 70 - tých

Široká verejnosť bola pozvaná na 7. ples Rokov 30 - tých až 70 - tých do kinosály obce Hronec 12. 02. 2011. Tento tradičný ples mal opäť hojnú účasť hostí, ktorých väčšina sa prispôsobila danej téme výberom kostýmov, o čom svedčí i účasť legendárnej dvojice Bonie a Clide. Plesajúci hostia svo-

jimi hlasmi ako najlepšie oblečenú vyhodnotili „Pionierku“ Vierku z Hronca (Peťo Havaš), na druhom mieste „Dámu“ v červenom z Valaskej (Martin Chuďo Chudic) a na treťom mieste „Dámu“ v čiernom z Brezna (Erika Molčanová). Nápaditosť kostýmov bola ohodnotená nielen potleskom,

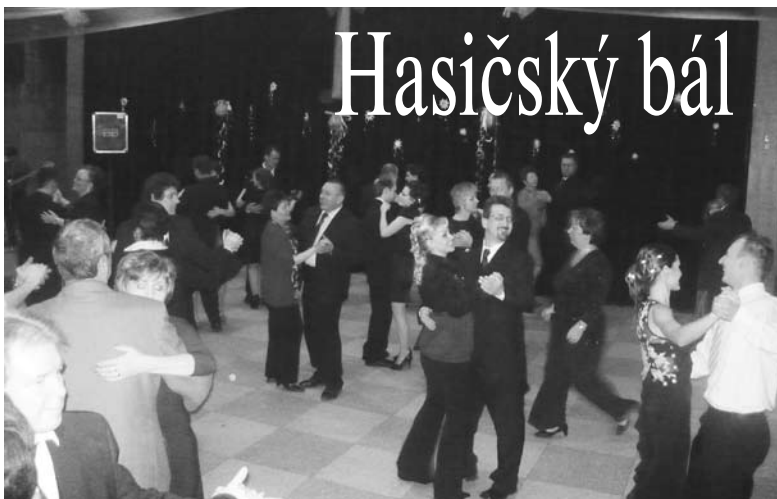
ale i cenami. Tešíme sa, vážení hostia, že aj o rok popustíte uzdu svojej fantázie a zaplešáte ešte o čosi veselšie.

VELKÁ VĎAKA PATRÍ SPONZOROM: Bohušovi Nemkymu, starostovi OcÚ Hronec, za zapožičanie sály i za tombolovú cenu, Ing. Jurajovi Srogoňovi - Hotel Poniklec, p. Šak - drevojroba Hronec, Roman Badinka - AGROMIX Brezno, Neodmysliteľný sponzor Marek Poliak a Milka Poliaková, Potraviny Valaská, Lubo Štubňa - Perla Valaská, Kaderníctvo Terézia Terka Kúrová - Štiavnička, MUDr. Vierka Weisová - Hronec, PhMr. Jaroslav Ďalák - Lekáreň pri Nsp Brezno, Ing. Juraj Uhrin, starosta obce Valaská, Svetozár Slivka - Pltník Valaská, Ing. Peter Jarkovský, ZLH, Monika Dobišová - Bistro na Tajchu, Valaská, Miro Šanko, Rado Králik - KMŠ Valaská, Pizzeria - reštaurácia u Furmana
Ešte raz vďaka Vám!

Poďakovanie patrí FS Mostár z Brezna, ktorý sa postaral o program a DJ M. Auxtovi za hudobnú produkciu.

Silvia Vilhanová

Hasičský bál

19. 2. 2011 usporiadal výbor DHZ Hronec už 13. ročník Hasičského bálu v kultúrnom dome v Hronci. Do tanca hrala hudobná skupina OBZOR z Čierneho Balogu. Spestrením bálu bola bohatá tombola, ktorú sme mohli zabezpečiť za pomoci našich sponzorov.

Všetkým, ktorí nám prispeli patrí naše úprimné poďakovanie.

Dobrá nálada a zábava trvala do skorých ranných hodín. Verím, že aj o rok sa nám podarí pripraviť rovnako príjemnú atmosféru pre všetkých ktorí príjmu pozvanie na hasičský bál.

Zo života Základnej organizácie Jednoty dôchodcov v Hronci

Väčšina ľudí, keď končí rok, bilancuje, čo v ňom bolo dobré a čo treba vylepšiť.

Naši seniori sa zišli 21.2.2011 na svojej zhodnocujúcej schôdzi. Posedenie prišli pozdraviť deti z MŠ z Hronca a žiaci zo ZUŠ z Valaskej s pekným hudobným programom.

V hodnotiacej správe predseda p. Čellár konštatoval, že základná organizácia má klesajúcu tendenciu. K dnešnému dňu má 97 členov.

Výbor ZO JDS pre našich členov po celý rok pripravoval rôzne akcie - poznávací zájazd do Bojníc, posedenie v prírode, okresná prehliadka speváckych skupín na Bacúchu, turistika v Polomke, športové

hry v Braväcove. Aj na tento rok sú pripravené mnohé zaujímavé akcie, na ktoré vás srdečne pozývame.

Dôchodcom, ktorí sa tento prvý polrok dozývajú okrúhleho jubilea boli odovzdané pamätné listy.

V diskusii vystúpil p. starosta Bohuslav Nemky a informoval o sociálnej pomoci pre dôchodcov dovoz dreva, soc. taxík, opatrovateľská služba a peňažné poukážky)

Po oficiálnej časti nasledovalo občerstvenie a zábava pri hudbe.

Naše poďakovanie patrí sponzorom, ktorí nám finančne pomohli usporiadať jednotlivé akcie.

Edita Morová

Spomienkové oslavy 66.výročia oslobodenia našej obce zorganizovala Obec Hronec v spolupráci so Základnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Hronci, dňa 3.3.2011.

Milým programom potešili prítomných naši najmenší - deti z Materskej školy a spevácky zbor Jednoty dôchodcov v Hronci. Predseda ZO SZPB v Hronci p. Dezider Gromus si na udalosti z roku 1945 zaspomínal v nasledovnom prihovore:

6.marca 1945 oslobodili našu obec vojská Sovietskeho zväzu a Rumunska. Po ústupe partizánov do hôr v októbri 1944 títo znepriemňovali život okupačným vojskám - Nemcom, Maďarom a Rakúšanom. V tomto období zavraždili Dr.Šterlingera, jeho manželku a 10 ročnú dcérku Mariku. Na neznámom mieste zavraždili 7 občanov židovského pôvodu, z toho 3 deti, ktorí boli pochovaní na našom cintoríne. Od konca januára 1945 sa na Mlynskej ulici odohrávali prestrelky medzi Nemcami a partizánmi. Medzi Breznom a Banskou Bystricou bola často prerušovaná železničná trať, čím boli spôsobené nemalé škody.

Nemci zajatcov sústreďovali v zlievárni, mnohým sa za pomoci našich občanov podarilo utiecť. Otec Vlada Tauchyna zachránil francúzskeho partizána. Pán Poirot je čestným občanom našej obce.

Po oslobodení Brezna sa frontová línia zafixovala od Bystrej cez Diel, Čachovo, Šoltysovské, Hájny Grúň, Štomp a ďalej. 36 dní sa obec Hronec ocitla v prudkých bojoch. Občania prežívali

zúfalí a vyčerpaní v pivniciach a jamách. Mína zabila vo fabrike p.Medvedových, Anke od Lahov odtrhlo nohu nad kolenom. Na Hájnom Grúni v strede frontu zomrela v drevenom rodinnom dome 24 ročná, slobodná Anka Ridzoňová, ktorú pre prudké boje nemohla za celý mesiac rodina doviezť do dediny a pochovať. Medzitým Nemci zabili ďalších občanov - Júliusa Brótha a Júliusa Srnku. Demontovali strojné zariadenia okolitých fabrik a posielali do Nemecka.

V tom čase bolo veľa snehu. Nemci omrznutých vojakov vozili na člnoch po snehu do nemocnice v Podbrezovej, kde im amputovali nohy. Nad studeným potokom bolo viacero hrobov rumunských vojakov. Veľa padlých Rumunov, Nemcov, Rukšanov a Maďarov ostalo len tak, napospas divjej zveri. Prvé leto v tom čase nebolo v horách najprijemnejšie. Nachádzali sme ich oblečenie aj po rokoch, keď sme zo školy chodili sadiť stromky. Posledné ľudské pozostatky sa našli v roku 2010 pod Gazdovou. Podľa obuvi to mohol byť nemecký vojak.

6.marca 1945 ráno prišli do Hronca prví prieskumníci Červenej armády na čele s kpt. Zinovievom, ktorý sa stal veliteľom obce. Zriadil sa Revolučný národný výbor na čele s Emilom Peťkom a Milíciou pod vedením Jána Nemkyho za armádu. Táto sa venovala hlavne strážnej služ-

be, poriadku a prieskumu. Fašisti síce opustili Čachovo, Hájny Grúň a obec, ale sa zakopali od Chvatimechu cez Pálenice, Hruškovo, Žliebky, Hrb a Vepor. Prakticky bol Hronec v ohni bojov 49 až 51 dní. Maďari zabili kapitána Zinovieva a 7 vojakov. Hneď na to ruskí vojaci zajali alebo zneškodnili 24 maďarských vojakov. V 70-tych rokoch minulého storočia navštívil Hronec synovec kpt. Zinovieva, s ktorým sme si úprimne pobesedovali.

Mnohí naši občania pomáhali osloboditeľom pri vynášaní materiálu v Hruškove, pričom boli zabíjani Koloman Štáva, Michal Lupták a Gabriel Schmidt. Pri odchode fašisti vyhodili do vzduchu jeden z najstarších liatinových mostov v strednej Európe. Postupne zničili železničnú trať z Brezna do Banskej Bystrice, v Lisovni, v budove postrieľali 30 koní, z ktorých mnohé žili aj po 3 dňoch a dostreľovali ich sovietski vojaci. Pochované sú poniže mosta pri lesnej železnici.

V NASLEDUJÚCICH MESIACOCH PRIPRAVUJE KOMISIA KULTÚRY A ŠKOLSTVA PRI OBECNOM ZASTUPITEĽSTVE OBCE, KOMISIA PRE ŠPORT A PRÁCU S MLÁDEŽOU A DHZ HRONEC NASLEDOVNÉ PODUJATIA:

- ❖ Stavanie mája ❖ Deň matiek - 8.mája ❖ Súťaž požiarnych družstiev - "Memoriál Júliusa Pauloviča"
- ❖ Zábavno športové podujatie pre deti pri príležitosti MDD

Presné termíny konania akcií budú oznámené na plagátoch, prostredníctvom miestneho rozhlasu a na webovej stránke obce www.hronecobec.sk

Tešíme sa na stretnutie s Vami.

PILATES - príjemný spôsob, ako získať viac energie, pružnosti a pekné telo

Pilates je metóda pozostávajúca zo série kontrolovaných plynulých pohybov, zlepši nielen Vašu postavu, ale aj ohybnosť, odstráni problémy s držaním tela tak, že prirodzene vyrovná kosťru a zlepši funkciu vnútorných orgánov. Hlavným cieľom je posilniť stabilitu centra sily, teda stredu tela, ktorý tvoria oporné svaly chrbtice a tiež svaly ramenného pletenca a panvy. Základom cvičenia je duševná koncentrácia a uvedomené, plynulé dýchanie.

Každý, kto má chuť niečo urobiť pre svoje zdravie je vítaný. Cvičíme každý štvrtok od 18,00 hod. do 19,00 hod. V príjemnom prostredí posilňovne v budove Obecného úradu Hronec. Prineste si zo sebou dobrú náladu, chuť urobiť niečo pre seba, pohodlné oblečenie a teplé ponožky.

Katarína Filová

VYŽREBOVANIE FUTBALOVEJ SÚŤAŽE

súťažný ročník 2010-2011

14.kolo 27.marca 2011 o 15,00

Lučatín - Baláže
Hronec - Tatr. Č. Balog
Medzibrod - Poniky
Heľpa - Bravácovo
Beňuš - Nemecká
Závadka - Osrblie
Harmanec - Mýto pod Ďumbierom

15.kolo 3.apríla 2011 o 15,30

Harmanec - Lučatín
Mýto p. Ď. - Závadka
Osrblie - Beňuš
Nemecká - Heľpa
Bravácovo - Medzibrod
Poniky - Hronec
Tatr. Č. Balog - Baláže

16.kolo 10.apríla 2011 o 15,30

Lučatín - Tatr. Č. Balog
Baláže - Poniky
Hronec - Bravácovo
Medzibrod - Nemecká
Heľpa - Osrblie
Beňuš - Mýto p. Ď.
Závadka - Harmanec

17.kolo 17.apríla 2011 o 16,00

Závadka - Lučatín

Harmanec - Beňuš
Mýto p. Ď. - Heľpa
Osrblie - Medzibrod
Nemecká - Hronec
Bravácovo - Baláže
Poniky - Tatr. Č. Balog

18.kolo 24.apríla 2011 o 16,00

Lučatín - Poniky
Tatr. Č. Balog - Bravácovo
Baláže - Nemecká
Hronec - Osrblie
Medzibrod - Mýto p. Ď.
Heľpa - Harmanec
Beňuš - Závadka

19.kolo 1.mája 2011 o 16,30

Beňuš - Lučatín
Závadka - Heľpa
Harmanec - Medzibrod
Mýto p. Ď. - Hronec
Osrblie - Baláže
Nemecká - Tatr. Č. Balog
Bravácovo - Poniky

20.kolo 8.mája 2011 o 16,30

Lučatín - Bravácovo
Poniky - Nemecká
Tatr. Č. Balog - Osrblie

Baláže - Mýto p. Ď.
Hronec - Harmanec
Medzibrod - Závadka
Heľpa - Beňuš

21.kolo 15.mája 2011 o 16,30

Heľpa - Lučatín
Beňuš - Medzibrod
Závadka - Hronec
Harmanec - Baláže
Mýto p. Ď. - Tatr. Č. Balog
Osrblie - Poniky
Nemecká - Bravácovo

22.kolo 22.mája 2011 o 17,00

Lučatín - Nemecká
Bravácovo - Osrblie
Poniky - Mýto p. Ď.
Tatr. Č. Balog - Harmanec
Baláže - Závadka
Hronec - Beňuš
Medzibrod - Heľpa

23.kolo 29.mája 2011 o 17,00

Medzibrod - Lučatín
Heľpa - Hronec
Beňuš - Baláže
Závadka - Tatr. Č. Balog
Harmanec - Poniky

Mýto p. Ď. - Bravácovo
Osrblie - Nemecká

24.kolo 5.júna 2011 o 17,00

Lučatín - Osrblie
Nemecká - Mýto p. Ď.
Bravácovo - Harmanec
Poniky - Závadka
Tatr. Č. Balog - Beňuš
Baláže - Heľpa
Hronec - Medzibrod

25.kolo 12.júna 2011 o 17,00

Hronec - Lučatín
Medzibrod - Baláže
Heľpa - Tatr. Č. Balog
Beňuš - Poniky
Závadka - Bravácovo
Harmanec - Nemecká
Mýto p. Ď. - Osrblie

26.kolo 19.júna 2011 o 17,00

Lučatín - Mýto p. Ď.
Osrblie - Harmanec
Nemecká - Závadka
Bravácovo - Beňuš
Poniky - Heľpa
Tatr. Č. Balog - Medzibrod
Baláže - Hronec